

Pieczna zastępcza w województwie opolskim w 2022 r.

05.06.2023 r.

↓ **0,6 %**

spadek liczby dzieci w pieczy zastępczej w relacji do 2021 r.

W województwie opolskim na koniec 2022 r. w pieczy zastępczej przebywało 2,0 tys. dzieci pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki rodziny naturalnej, w tym 1,5 tys. w pieczy rodzinnej. W porównaniu z 2021 r. liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej uległa zmniejszeniu.

Rodzinna piecza zastępcza

Rodzinna piecza zastępcza może być sprawowana w formie rodziny zastępczej oraz rodzinnego domu dziecka. W województwie opolskim na koniec 2022 r. opiekę nad dziećmi sprawowały 953 rodziny zastępcze oraz 27 rodzinnych domów dziecka. Zarówno w skali roku, jak i względem 2015 r. liczba rodzin zastępczych zmniejszyła się, natomiast zwiększyła się liczba rodzinnych domów dziecka.

W 2022 r. odnotowano spadek liczby rodzin zastępczych, natomiast wzrost rodzinnych domów dziecka w relacji do 2021 r.

Tablica 1. Rodzinna piecza zastępcza
stan w dniu 31 grudnia

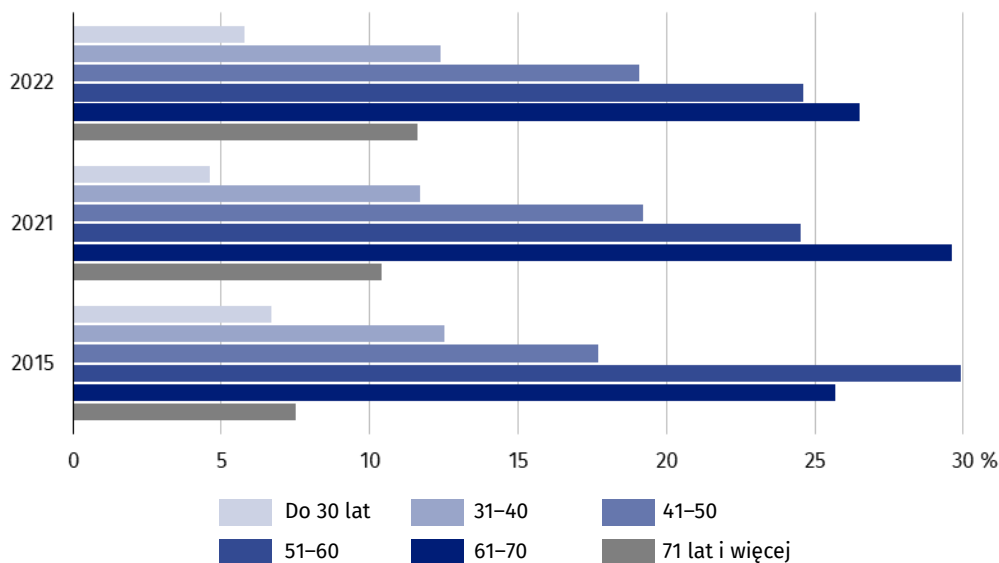
Wyszczególnienie	2015	2021	2022		
	w liczbach bezwzględnych			2015=100	2021=100
Rodziny zastępcze	987	978	953	96,6	97,4
Spokrewnione z dzieckiem	635	618	598	94,2	96,8
Niezawodowe	314	299	298	94,9	99,7
Zawodowe ^a	38	61	57	150,0	93,4
Rodzinne domy dziecka	19	22	27	142,1	122,7

a Obejmują zawodowe rodziny specjalistyczne oraz rodziny pełniące funkcję pogotowia rodzinnego.

Funkcji rodzinnej pieczy zastępczej częściej podejmowały się małżeństwa. Ich udział na koniec 2022 r. wyniósł 56,9% i był wyższy o 2,5 p. proc. niż przed rokiem oraz o 3,3 p. proc. w porównaniu z 2015 r.

Podobnie, jak przed rokiem funkcji rodzinnej pieczy zastępczej najczęściej podejmowały się osoby w grupie wieku 61–70 lat, a ich udział w końcu 2022 r. ukształtował się na poziomie 26,5% (przed rokiem – 29,6%). W 2015 r. funkcję tę natomiast najczęściej sprawowały osoby w grupie wieku 51–60 lat (29,9%).

Wykres 1. Struktura osób pełniących funkcję rodzinnej pieczy zastępczej według grup wieku stan w dniu 31 grudnia

W rodzinnej pieczy zastępczej w końcu 2022 r. przebywało łącznie 1,5 tys. dzieci (wśród których nieznacznie przeważali chłopcy). W odniesieniu do 2021 r. ich liczba zmniejszyła się o 1,3%, natomiast w odniesieniu do 2015 r. wzrosła o 4,8%. Spośród wszystkich dzieci objętych rodzinną pieczą zastępczą, zdecydowana większość, podobnie jak w latach 2021 oraz 2015, przebywała w rodzinach zastępczych. Na koniec 2022 r. udział dzieci przebywających w rodzinnych domach dziecka zwiększył się o 2,2 p. proc. w porównaniu z 2021 r. i o 3,3 p. proc. względem 2015 r.

Tablica 2. Dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej stan w dniu 31 grudnia

Wyszczególnienie	2015	2021	2022		
	w liczbach bezwzględnych			2015=100	2021=100
W rodzinach zastępczych	1346	1411	1360	101,0	96,4
w tym w wieku do 18 roku życia	1164	1196	1140	97,9	95,3
W rodzinnych domach dziecka	126	152	183	145,2	120,4
w tym w wieku do 18 roku życia	120	137	164	136,7	119,7

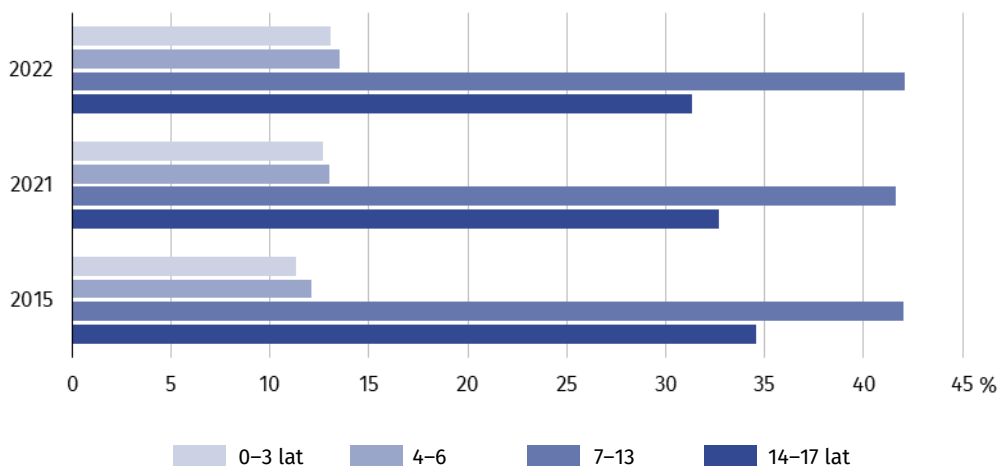
Analizując liczbę dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych według typu rodziny, można zauważyć, że najwięcej dzieci przebywało w rodzinach spokrewnionych. Wśród wszystkich typów rodzin zastępczych udział liczby dzieci w rodzinach spokrewnionych w końcu 2022 r. wyniósł 56,8%, co w skali roku oznacza wzrost o 0,2 p. proc., a w relacji do 2015 r. spadek o 2,8 p. proc.

W końcu 2022 r. dzieci do 18 roku życia stanowiły 84,5% wszystkich dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w województwie, podczas gdy przed rokiem – 85,3%, a w 2015 r. – 87,2%. Analiza poszczególnych grup wieku wykazała, że w omawianych latach najwyższy odsetek stanowiły dzieci w grupie wieku 7–13 lat. Ich udział ukształtował się w województwie na poziomie ok. 42%. Najniższe odsetki (oscylujące w granicach 11,0–13,5%) w analizowanym okresie stanowiły dzieci w grupach wieku 0–3 oraz 4–6 lat.

W 2022 r. dzieci do 18 roku życia stanowiły 84,5% ogólnej liczby dzieci objętych rodzinną pieczą zastępczą

Wykres 2. Struktura dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej do 18 roku życia według grup wieku

stan w dniu 31 grudnia

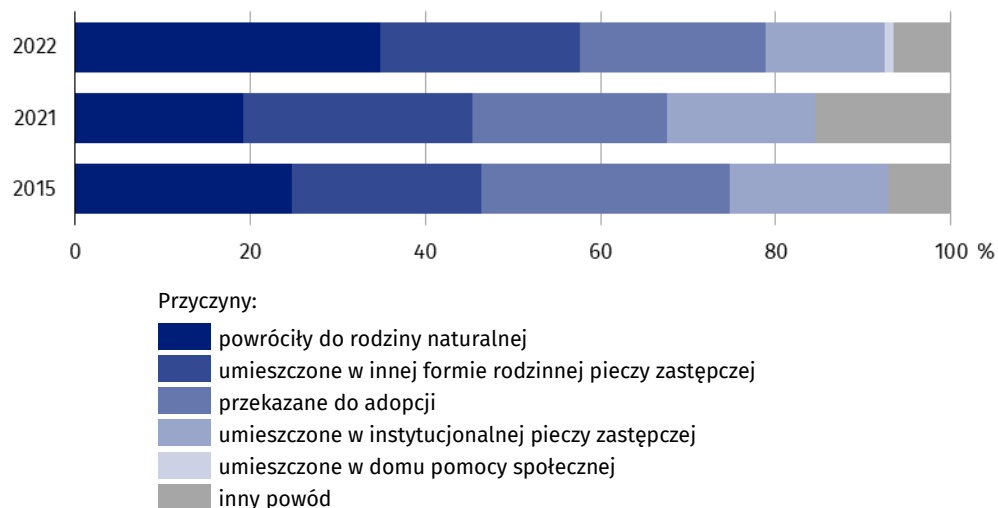

Na koniec 2022 r. w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 184 dzieci posiadających orzeczenie o niepełnosprawności, a 58 było sierotami.

W 2022 r. rodzinną pieczę zastępczą opuściło 227 dzieci w wieku do 18 roku życia, tj. więcej o 20,7% niż przed rokiem i o 14,6% w stosunku do 2015 r. Najczęstszym powodem opuszczenia przez niepełnoletnich wychowanków pieczy rodzinnej w 2022 r. był powrót do rodziny naturalnej (34,8%), natomiast w 2021 r. umieszczenie w innej formie rodzinnej pieczy zastępczej, a w 2015 r. przekazanie do adopcji (odpowiednio: 26,1% oraz 28,3%).

W 2022 r. najczęstszą przyczyną opuszczenia przez osoby niepełnoletnie rodzinnej pieczy zastępczej był powrót do rodziny naturalnej

Wykres 3. Struktura dzieci do 18 roku życia, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą według przyczyn

Ponadto w 2022 r. rodzinną pieczę zastępczą opuściło 119 podopiecznych w wieku powyżej 18 roku życia. Ich liczba zwiększyła się o 54,5% w stosunku do 2021 r., a o 3,5% w relacji do 2015 r. Spośród osób pełnoletnich, odsetek wychowanków, którzy w 2022 r. usamodzielnili się wynosił 60,5%, przed rokiem – 62,3%, a w 2015 r. – 71,3%.

Instytucjonalna piecza zastępcza

Instytucjonalna piecza zastępcza, która zapewnia stałą opiekę całodobową, może być sprawowana w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. W województwie opolskim w ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej funkcjonowały tylko placówki opiekuńczo-wychowawcze i na koniec 2022 r. było ich 27. W skali roku jak również względem 2015 r.

ich liczba wzrosła odpowiednio: o 8,0% i o 12,5%. Podobnie jak przed rokiem najwięcej odnotowano placówek typu socjalizacyjnego. Na koniec 2022 r. stanowiły one 92,6% wszystkich placówek opiekuńczo-wychowawczych w województwie, przed rokiem – 96,0%, a w 2015 r. – 91,7%.

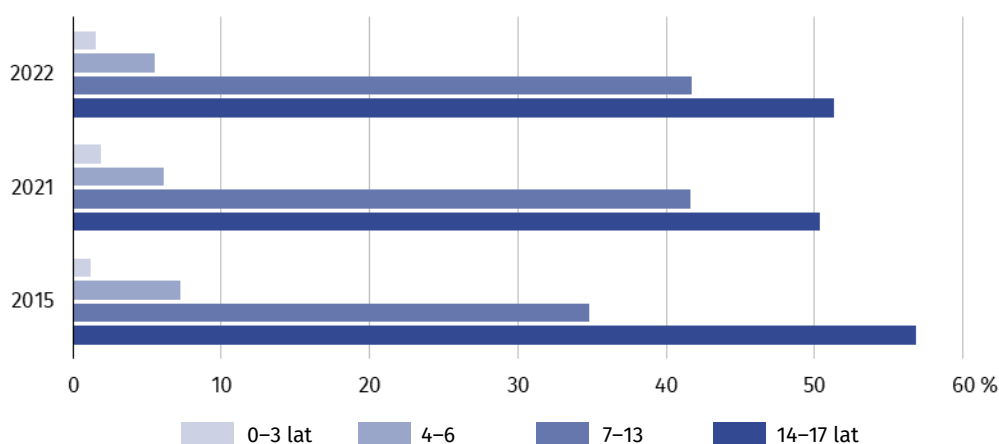
Placówki opiekuńczo-wychowawcze w końcu 2022 r. dysponowały łącznie 444 miejscami dla podopiecznych (w tym 91,4% w placówkach typu socjalizacyjnego). W relacji do 2021 r. ich liczba zmniejszyła się o 1,3%, a w stosunku do 2015 r. o 20,6%.

Tablica 3. Placówki instytucjonalnej pieczy zastępczej
stan w dniu 31 grudnia

Wyszczególnienie	2015	2021	2022		
	w liczbach bezwzględnych			2015=100	2021=100
Placówki	24	25	27	112,5	108,0
w tym socjalizacyjne	22	24	25	113,6	104,2
Miejsca	559	450	444	79,4	98,7
w tym w placówkach socjalizacyjnych	515	436	406	78,8	93,1
Wychowankowie	540	411	420	77,8	102,2
w tym w placówkach socjalizacyjnych	504	398	386	76,6	97,0

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie województwa opolskiego w końcu 2022 r. przebywało łącznie 420 wychowanków (w skali roku wzrost o 2,2%, a w odniesieniu do 2015 r. spadek o 22,2%), z czego zdecydowana większość w placówkach socjalizacyjnych. Podobnie jak rok wcześniej oraz w 2015 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało więcej chłopców niż dziewcząt.

Wykres 4. Struktura wychowanków placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej do 18 roku życia według grup wieku
stan w dniu 31 grudnia

Udział dzieci do 18 roku życia w ogólnej liczbie wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej na koniec 2022 r. wyniósł 94,8%, podczas gdy przed rokiem – 91,2%, a w 2015 r. – 90,4%. Analiza poszczególnych grup wieku wykazała, że najbardziej liczną grupę podopiecznych stanowiły osoby w grupie wieku 14–17 lat, a ich udział w końcu 2022 r. wyniósł 48,6%

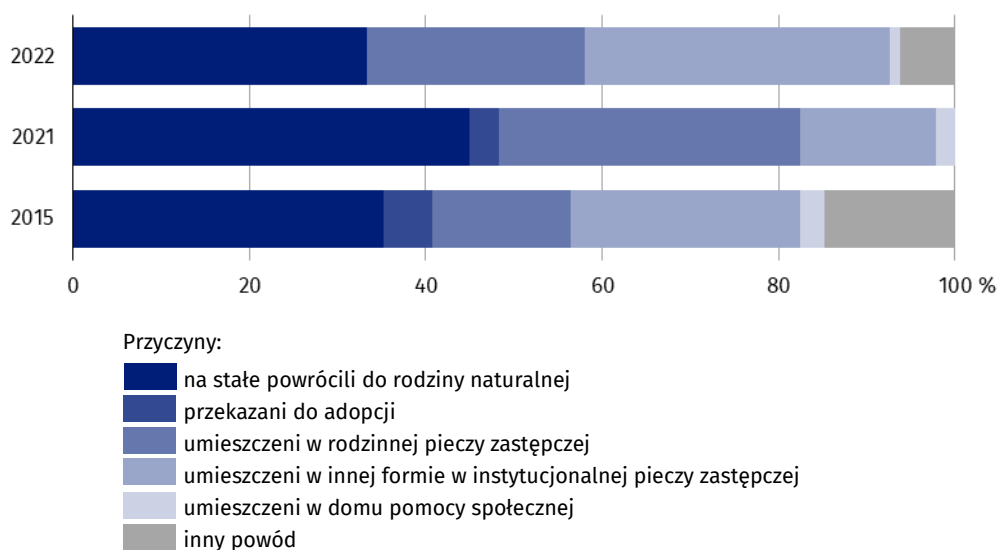
W 2022 r. wychowankowie do 18 roku życia stanowili 94,8% ogółu osób objętych instytucjonalną pieczą zastępczą

(przed rokiem – 46,0% , a w 2015 r. – 51,3%). Najmniej liczną grupą wychowanków były dzieci najmłodsze (w wieku 0–3 lata). Ich odsetek w 2022 r. wyniósł 1,4%, natomiast w latach 2021 i 2015 odpowiednio: 1,7% i 1,1%.

Osoby niepełnosprawne, tj. takie, które posiadają orzeczenie o niepełnosprawności w 2022 r. stanowiły 8,1% wszystkich wychowanków pieczy instytucjonalnej w województwie. Względem 2021 r. oraz 2015 r. ich odsetek zmniejszył się odpowiednio: o 1,6 p.proc. i o 1,5 p.proc.

W 2022 r. placówki opiekuńczo-wychowawcze opuściło 81 dzieci w wieku do 18 roku życia, tj. mniej o 11,0% niż rok wcześniej i o 25,0% w porównaniu z 2015 r. W 2022 r. najczęstszą przyczyną, dla której podopieczni opuszczali placówki było umieszczenie w innej formie instytucjonalnej pieczy zastępczej, a w 2021 r. i w 2015 r. powrót na stałe do rodziny naturalnej.

Wykres 5. Struktura wychowanków do 18 roku życia, którzy ubyli z placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej według przyczyn

Ponadto w 2022 r. z placówek opiekuńczo-wychowawczych ubyło 66 wychowanków pełnoletnich (więcej o 43,5% niż przed rokiem oraz o 1,5% w relacji do 2015 r.), spośród których 78,8% usamodzielniało się.

Pracę w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w ramach wolontariatu w 2022 r. wspierało 12 wolontariuszy, podczas gdy rok wcześniej – 16, a w 2015 r. – 46.

* * *

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Opolu

p.o. Dyrektora Renata Wasilewska
Tel: 77 453 14 52

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Urzędu Statystycznego w Opolu

Monika Bartel
Tel: 77 423 09 75

 www.opole.stat.gov.pl

 [@Opole_STAT](https://twitter.com/Opole_STAT)

 [@USOpole](https://www.facebook.com/USOpole)

Powiązane opracowania

[Piecza zastępcza w województwie opolskim w 2021 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Warunki życia ludności, pomoc społeczna](#)